

## מחיקת רישום פלילי לקטינים

**רבים הם הקטינים שמבצעים מתוך קלות דעת עבירות הנחשבות בעיניהם לנורמטיביות ונעדרות השלכות. הטעות מתבררת עד מהרה עם החקירה במשטרה, ההליך הפלילי, הדיונים בבית המשפט וכמובן העונש. יתר על כן, הרישום הפלילי ימשיך ללוות את הנער עוד שנים ארוכות, ולהעיב על עתידו האישי והמקצועי. מסיבה זו, חשוב להכיר את האפשרויות השונות למחיקת רישום פלילי במקרה של קטין.**

### מהו רישום פלילי?

לפני שנסביר את המהלכים האפשריים למחיקת הרישום, יש להבין במה בעצם מדובר. ברישום הפלילי מצוינים עונשים והרשעות הקשורים בעבירות מסוג פשע ועוון, כלומר עבירות שהעונש עליהן עומד על 3 חודשי מאסר ומעלה. מדובר בעבירות העשויות להתבצע גם כמשובת נעורים ומבלי דעת, כגון עישון מריחואנה או גניבה מחנות, אך הן בהחלט עלולות להירשם במרשם הפלילי בין אם הנער הורשע ובין אם לאו. כלומר, ברישום מצוינים גם צווים שונים שהוצאו מבלי שניתנה הרשעה, כגון עבודות לשירות הציבור וצווי מבחן, וכל החלטה שניתנה מטעם בית המשפט בנוגע לקטין מבצע העבירה.

### רישום פלילי והגיוס לצה"ל

אחת ההשפעות המהותיות של רישום פלילי ניכרת בעת הגיוס לצבא, שמקבל את המידע מהמשטרה. צה"ל אמנם מגייס בני נוער שיש להם רישום פלילי, אך מקרים אלו נבחנים בקפידה בהתאם לחומרת העבירה, החל בשימוש ללא רשות ברכב ועד לעבירות מין וסמים. בעבירות החמורות יותר יצטרך המועמד לשירות בטחוני גם לבצע הערכות נפשיות, בעוד ועדות ייעודיות יקבעו את כשירותו לגיוס ובמקרים רבים יחליטו שלא לגייסו. יחד עם זאת, הגיוס לצה"ל אינו הבעיה היחידה ברישום פלילי של קטינים, המהווה בראש וראשונה כתם אישי וחברתי הרובץ על כתפי אדם צעיר ומשפחתו. מעבר לכך, הרישום ימשיך ללוותו עוד תקופה ארוכה ולהשפיע על יכולתו להתקבל למקומות תעסוקה או לעסוק במקצועות מסוימים, ויהיה חשוף לעיונם של גורמים ביטחוניים, משפטיים וממשלתיים שונים (ראו מאמר מעמיק בנושא).

### להימנע מראש מרישום פלילי

כאמור, ברישום הפלילי מצוינים עונשים, החלטות, הרשעות וצווים שונים, שניתנו על ידי בית המשפט לאחר שקבע שהעבירה אכן בוצעה. לכן, במידת האפשר עדיף להימנע מרישום פלילי מכל וכל על ידי ביטולו של כתב האישום או סגירת התיק, וזאת בשלב המוקדם עוד לפני ההגעה לבית המשפט. יש לזכור כי כאשר מדובר בקטינים מופעלים שיקולים מהותיים הנוגעים לשיקום, הגנה על עתידו של הנער ויכולתו להשתלב בחברה הנורמטיבית. לכן, אם לא מדובר בעבירה חמורה במיוחד, ניתן להיעזר בעורך הדין שפונה לתביעה בבקשה למחיקת כתב אישום או סגירתו של תיק פלילי. הצגה נכונה של נסיבות המעשה, הגורמים האישיים שהובילו לביצוע, המצב המשפחתי והעבר הפלילי, עשויה להוביל לתוצאות הרצויות. מעבר לכך, בדומה לבגירים גם תיקים פליליים של קטינים נסגרים עקב היעדר ראיות, היעדר עניין לציבור וחוסר אשמה, כשרק העילה האחרונה מובילה למחיקתו של הרישום הפלילי. לכן, במקרה שנסגר התיק מעילות אחרות, ניתן לפנות באמצעות עורך הדין לרשויות על מנת לערער על ההחלטה ולבקש את שינוי העילה לחוסר אשמה.

## בקשת חנינה מהנשיא

ישנה אפשרות נוספת למחיקת הרישום הפלילי, באמצעות פנייה אל נשיא המדינה בבקשת חנינה. את הבקשה מגישים אל המחלקה הרלוונטית במשרד המשפטים, תוך ציון מכלול הנסיבות והטענות העומדות לימינו של הקטין, בדגש על הפגיעה בחייו ובעתידו. הוועדה בוחנת את הבקשה ומעבירה את המלצותיה לנשיא, שיכול לקצר ואפילו לבטל את תקופת המחיקה וההתיישנות הקבועות בחוק.

## מחיקה על פי חוק

על פי החוק בישראל נמחקת ההרשעה מהרישום הפלילי כעבור כ- 10 שנים מתום תקופת ההתיישנות, המשתנה בהתאם למספר קריטריונים שיתוארו בהמשך. יחד עם זאת, במקרה של קטינים שביצעו את העבירה לפני גיל 16 תתרחש המחיקה כעבור 3 שנים, ובמקרים נוספים כעבור 5 שנים כתלות בסוג העבירה ובצווים שהוציא בית המשפט. יתר על כן, אם ההליך הפלילי לא הסתיים בהרשעה, תתחיל תקופת המחיקה ביום בו ניתן פסק הדין ללא תקופת התיישנות כלשהי. יחד עם זאת, חשוב לדעת שגם לאחר המחיקה ההרשעה תמשיך להופיע במחשבי משטרת ישראל כמחוקה, ועדיין יוכלו לעיין ברישום גופים מסוימים כגון זרועות הביטחון. עוד חשוב לציין, כי אם לא הורשע הקטין בבית המשפט, ולאחר מכן התגייס לצה"ל וסיים שירות מלא, ניתן לפנות באמצעות הצבא לקראת תום השירות בבקשה למחיקה מוקדמת לאחר 5 שנים במקום כ- 10 שנים.

## התיישנות על הרשעה

כאמור, מחיקתה של הרשעה מרישום פלילי מתרחשת לרוב כ- 10 שנים לאחר שהסתיימה ההתיישנות. מדובר בתקופה שתמיד מתחילה ביום בו ניתן גזר הדין, ומשתנה באורכה לפי שיקולים הנוגעים לגיל בעת ביצוע העבירה וחומרת הענישה. לדוגמא, אם נפסק עונש גבוה מ- 5 שנות מאסר הרי שההתיישנות תעמוד על 10 שנים ועוד תקופת המאסר שנקבעה, ולכך מוסיפים כאמור כ- 10 שנים עד למחיקה. מאידך, במאסר שהגיע עד ל- 3 שנים עומדת ההתיישנות על 5 שנים ועוד תקופת המאסר שנקבעה. הקטגוריה הקלה ביותר היא הרשעה בעבירות שעונשן לא כלל מאסר בפועל, בהן תעמוד תקופת ההתיישנות על 3 שנים.

## יש לך רישום פלילי ואתה מעוניין במחיקתו?

ניתן לראות כי מחיקתו של רישום פלילי על פי חוק לוקחת שנים ארוכות, בהן הוא יהווה כתם ונטל על הנער ומשפחתו. לכן, קיימת חשיבות גדולה להסתייעות בעורך דין פלילי הבקיא בתחום. עורך הדין יוכל לפעול למחיקתו של הרישום הפלילי על ידי שינוי עילה או בקשת חנינה, ואף למניעת הרישום מכל וכל עוד לפני שהמקרה מגיע לפתחו של בית המשפט. אתם מוזמנים ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או באמצעות הטופס המקוון באתר, ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.